

MAG.

VLAAMS-BRABANT

#90

Zomer in onze provincie

Mooie vakantiemomenten dicht bij huis

Plukvers fruit

Innovatie in de fruitteelt

Dossier: water

Als elke druppel telt

Magazine
van en voor
**DE VLAAMS-
BRABANDER**

Op ontdekking in Vlaams-Brabant

*Langs de Voer
met Wim De Vilder*

**VLAAMS-
BRABANT**

de provincie, jouw streekmotor

VLAAMS- BRABANT

Bijna zomer...

Het moment waarop velen van ons uitkijken naar vakantie. In de rubriek 'zomer in Vlaams-Brabant' vindt u alvast een paar ideeën voor uitstapjes dichtbij. Zomer verbinden we ook automatisch aan 'goed weer'. Maar wat is dat eigenlijk 'goed weer'? Voor een vakantieganger is dat veelal droog en zonnig weer, voor een landbouwer wiens gewassen al weken geen regen zagen, is dat net een paar dagen aan een stuk 'goeie' zachte regen.

Vier jaar op rij al kennen we erg droge zomers. Het duwt ons met de neus op de feiten: de klimaatverandering laat zich voelen, we krijgen te maken met langere droogteperiodes. En wanneer regen valt zijn de buien vaak intenser, wat dan weer overstromingen in de hand werkt. We zullen ons hier beter moeten tegen wapenen.

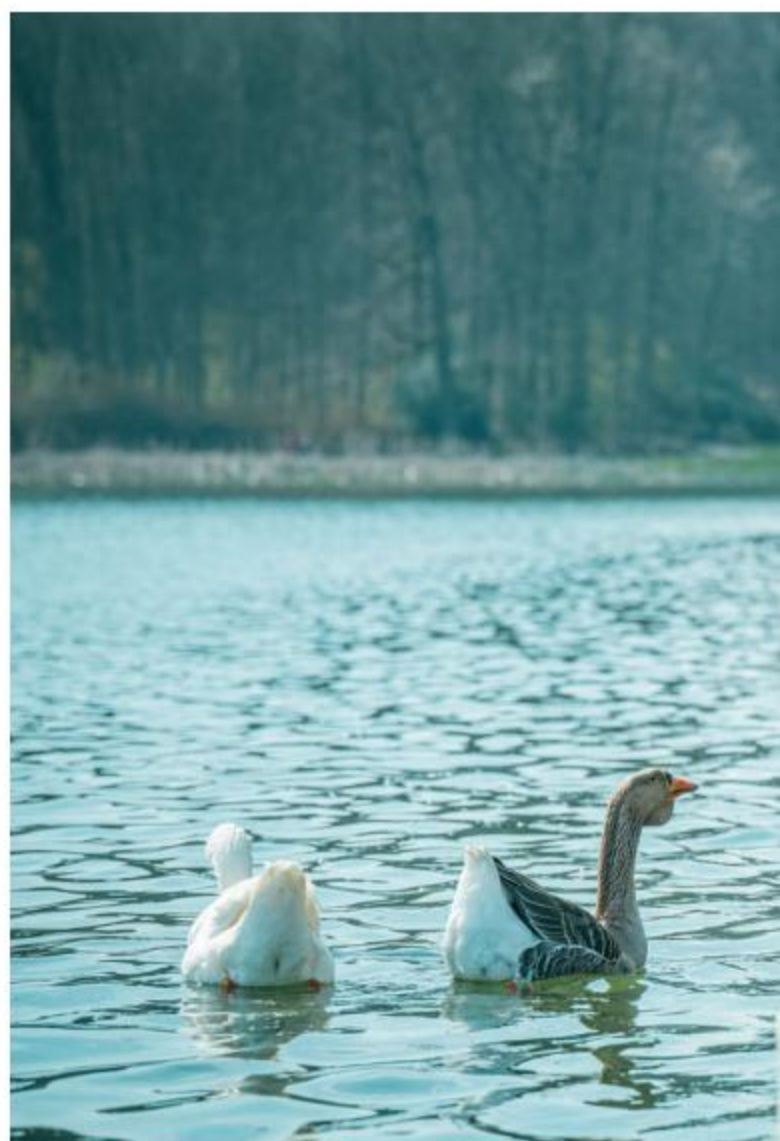
Het provinciebestuur van Vlaams-Brabant wil een voortrekker zijn op dit vlak, en breidde daarom in 2020 ook haar klimaatactieprogramma uit met 15 nieuwe acties die extra inzetten op waterbeleid. We ondersteunen als enige provincie de gemeentebesturen financieel bij de opmaak van een hemelwaterplan en ook ons subsidiebesluit voor de waterpreventieve maatregelen bij inwoners krijgt lof vanuit Vlaanderen. Het Praktijkpunt Landbouw is een gevestigde waarde ter ondersteuning van de land- en tuinbouwsector op vlak van waterbeheer. U leest er verder in dit magazine meer over.

Ook als inwoner kan u uw steentje bijdragen door bv. regenwater te hergebruiken of uw tuin meer droogtebestendig te maken. Het artikel 'wapen je tuin' geeft tips.

Ik wens u alvast een deugddoende zomer toe. Niet te droog, niet te nat. Juist goed.

Jan Spooren

Provinciegouverneur

10

LANGS DE VOER
MET WIM DE VILDER

20

HET DORP
VAN
MORGEN

22

Dossier Water
ELKE
DRUPPEL
TELT

16

VOLOP ZOMEREN IN ONZE
PROVINCIEDOMEINEN

24

PROJECT
WATERWIJS

Vlms-Brbnt kort p.4

Favoriet plekje p.9

Duurzaam & betaalbaar wonen p.30

REALISATIE Bridgeneers | **FOTOGRAFIE**, Lander Loecx, Marco Mertens, Jokko, Sigrid Spinno, studio.giuliafrigerio
VU Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven, | **REDACTIEADRES** Provincie Vlaams-Brabant, communicatiedienst, Provincieplein 1, 3010 Leuven
CONTACT ☎ 016 26 70 00 @ info@vlaamsbrabant.be
 🌐 www.vlaamsbrabant.be **f** facebook.com/VlaamsBrabant
 🐦 @vlaams_brabant 📷 @vlaamsbrabant | De gegevens worden verwerkt conform de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming van 24 mei 2016 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor vragen mail @persoonsgegevens@vlaamsbrabant.be

Vlms-Brbnt KORT

(Sp)rankelend Hageland

Als de wijndruiven klaar zijn voor de oogst, is het feest in het Hageland. Van 21 augustus tot 12 september ontvangen de Hagelandse wijnbouwers je met open armen. Ze leiden je rond in hun wijndomein, vertellen je uitvoerig over het productieproces en laten je natuurlijk ook proeven. Maak een wandeling van het ene domein naar het andere, fiets de wijnhellingen over of boek een verrassend wijnarrangement. Ontdek het volledige programma vanaf juni op www.toerismevlaamsbrabant.be/wijn.

Rij je eigen 'Dwars door het Hageland'

Wist je dat je nu ook je eigen Dwars door het Hageland kan rijden? Deze wielervedstrijd wordt ook wel de Strade Bianche van het Noorden genoemd, dankzij de uitdagende gravelpaden die de renners moeten bedwingen. Jouw sportieve fietstocht begint aan het Sven Nys Cycling Center met een rustige aanloop door het Meetshovenbos richting Aarschot, maar als de Demer in zicht komt, begint het technische werk. De steentjes van de gravelpaden aan de oever springen onder druk van je banden het water in. De modderpaden van de Demerbroeken en de boswegen van Averbode brengen je naar de middeleeuwse Maagdentoren in Zichem. Maak hier alvast wat snelheid, want verderop wacht je de hellingen van het Grasbos. Of zoals de renners zeggen: de Poggio van Diest. Daarna is het de beurt

aan de citadel van Diest en de Vlooyberg met de bekende Vlooybergtoeren op de top. Als de wijnflanken van Houwaart in je vizier komen, droom je van Italiaanse landschappen. Een mooie, pittige route waarbij je flink wat stof hapt. Gelukkig is er op je aankomstplaats een douche voor jezelf én je fiets.

*Route: 75 km - 500 hoogtemeters
Vertrek: Sven Nys Cycling Center,
Balenbergstraatje 11, 3128 Baal
Download route als gpx.*

 [www.toerismevlaamsbrabant.be/
gravel](http://www.toerismevlaamsbrabant.be/gravel)

Volg de wedstrijd!

Dwars door het Hageland
op 5 juni op Sporza.

Doe mee met De Fietstest!

Schrijf je bedrijf in voor De Fietstest en laat je werknemers drie weken lang gratis een vloot elektrische fietsen uitproberen voor het woon-werkverkeer. Het gaat om elektrische fietsen, elektrische bakfietsen en speed pedelecs. Eén op de drie gaat nadien vaker met de fiets naar het werk. Dit voorjaar namen al tien organisaties deel aan De Fietstest. Denk je dat je ook minstens 15 collega's in je bedrijf kan overtuigen om deel te nemen? Schrijf je dan in!

 www.fietstest.be

Op natuurontdekking in het provinciedomein

Een toffe natuuractiviteit met je klas? Of met je vereniging of familie? Geen betere plek om dat te doen dan onze provinciedomeinen. Je kan putten uit een waaier van milieu- en natuureducatieve activiteiten. Steek samen de handen uit de mouwen tijdens een dagje natuurbeheer, luister naar de vogels en leer paddenstoelen herkennen, maak jacht op vleermuizen, volg kabouters en onderzoek het wriemelende dierenleven in de poel. En er is nog veel, veel meer te ontdekken voor alle leeftijden. Blader door het aanbod op

 www.vlaamsbrabant.be/nme

Boekenstoet wordt even Boekenstoep

Vrijwilligers die bij anderstalige en/of taalarme kinderen thuis gaan voorlezen, en hen ook eens meenemen naar de bibliotheek en een culturele activiteit. Dat is de Boekenstoet. Maar in coronatijden lukte dat niet zomaar. In Diest werd de Boekenstoet de Boekenstoep: de vrijwilligers lazen op woensdag en zaterdagmiddag voor op de stoep of ergens anders in de buitenlucht.

Wil je ook voorleesplezier brengen bij kinderen voor wie dat misschien niet altijd evident is? Of wil jouw gemeente, school of vereniging ook anderstalige inwoners stimuleren om Nederlands te leren? De provincie Vlaams-Brabant steunt je daarbij met een subsidie. Meer weten?

 www.vlaamsbrabant.beltaal-simulering-nederlands

Mis de WK Roadshow niet

Wie op 26 september zich het eerst over de finishlijn in Leuven trapt, is de nieuwe wereldkampioen wielrennen bij de Elite Mannen. De Elite Vrouwen komen een dagje eerder aan zet. De winnaar is zonder twijfel een flandrien(ne) in hart en nieren, die tactisch kan rijden en het karakter heeft om door te bijten op de venijnige hellingen van Zuid-Dijleland. Maar voor het zover is, doorkruist een andere karavaan onze provincie. De WK Roadshow dompelt je onder in de wereld van strakke koerstenues, geschoren benen en wereldkampioenen.

In de Koersbus herbeleef je de hoogtepunten van 100 jaar WK wielrennen. Een tof museum op wielen. In de Mobiele Activatie Unit trap je je eigen WK-parcours op een virtual bike of beklim je tegen de tijd een iconische helling. Zet de beste tijd neer en win een prijs. Je krijgt hier ook een blik op de toekomst. Hoe ziet de koersfiets van morgen eruit? Welke materialen zorgen voor een revolutie in de wielersport? Kinderen wagen zich buiten aan het fietsbehendigheidsparcours voor kampioenen. En je kan ook een ruim gamma van aangepaste fietsen uitproberen, op maat van G-sporters.

Waar vind je de WK Roadshow?

21 augustus

WK-dorp Huldenberg

22 augustus

Provinciedomein Kessel-Lo

25 augustus

Sven Nys Cycling Center, Baal

29 augustus

WK-dorp Overijse

1 september

Provinciedomein Halve Maan, Diest

5 september

Provinciedomein Huizingen

9 september

WK-dorp Keerbergen

11 september

WK-dorp Tervuren

Vijf jaar Sven Nys Cycling Center

Net vijf jaar geleden opende Sven Nys zijn belevingscentrum op de top en de flanken van de Balenberg: het Sven Nys Cycling Center. Een ode aan de cyclo-cross. Een verjaardag die hij de hele zomer lang viert, met een leuke kinderzoektocht, rondleidingen, initiaties boomklimmen en meer activiteiten voor jong en oud.

31 juli

GRIT Gravel Fest

Een sportieve toertocht door het Hageland.

14 augustus

Eddykoers

Een retro wedstrijd op de flanken van de Balenberg.

25 augustus

WK Roadshow

4 september

Sven Nys Classic

Een toertocht op de weg voor de sportieve fietser.

Reserveer alvast je bezoek via

 www.svennyscyclingcenter.be

Vakantieplannen? Denk aan je huisdier

Stilaan kunnen we weer voorzichtig vakantieplannen smeden. Maar heb je ook aan je huisdier gedacht? Als je dier meegaat op vakantie, vergeet dan zijn koffer niet te pakken. Met daarin onder meer een drinkbak voor onderweg, medicijnen, een borstel, speeltjes en de contactgegevens van de dierenarts. Ook als je in eigen land blijft. En als je de grens overgaat: voor honden en katten heb je een Europees paspoort en de nodige

vaccinaties nodig. Ook hun chip moet in orde zijn.

Zonder dier op reis? Dan kies je allicht voor een dierenpension of een kennis of familielid als dierenoppasser. Zorg ervoor dat ze jou en de dierenarts altijd kunnen bereiken, geef het tijdelijke baasje de 'handleiding' van het dier en laat ze allebei op voorhand eens kennismaken met elkaar.

Europa Direct helpt je verder

Heb je een vraag over Europa? Of zoek je lesmateriaal over de Europese Unie voor in de klas? Of wil je deelnemen aan een boeiend debat, een lezing of een wandeling in het teken van Europa? Dan is het informatiecentrum Europa Direct Vlaams-Brabant jouw aanspreekpunt.

 www.vlaamsbrabant.be/europadirect

Tip!

Doe de podcastwandeling 'Europaklap' door Leuven. Grote Europeanen zoals Erasmus en Thomas More vertellen hun verhaal.

33.667 ritten voor mensen met een beperking

De Mobiliteitscentrale Aangepast Vervoer (MAV) geeft gratis informatie over vervoer aan mensen waarvan de mobiliteit beperkt is door handicap of ziekte. Voor rolstoelgebruikers regelt de MAV het aangepaste vervoer zelf. De dienst zit sinds 2016 onder de vleugels van de provincie Vlaams-Brabant en het aantal ritten is sindsdien zo goed als verdubbeld. De teller staat op 33.667 ritten. Corona zorgde wel voor een tijdelijke terugval. Uit een evaluatie blijkt dat 91% van de klanten tevreden tot zeer tevreden is. 96% van de respondenten

geeft aan dat deze dienstverlening hun vervoer aanzienlijk gemakkelijker maakt. In 2022 gaat de organisatie van de Mobiliteitscentrale over naar een private dienstverlener. Vlaanderen kiest nog uit verschillende kandidaten. De provincie volgt de overgang nauwgezet op en waakt erover dat de mensen met verminderde mobiliteit geholpen blijven worden.

 www.vlaamsbrabant.be/mobiliteitscentrale

Blader door het verleden van Vlaams-Brabant

Al gehoord van het Documentatiecentrum Vlaams-Brabant? Dat is een unieke erfgoedbibliotheek van meer dan 11.000 boeken en tijdschriften over het erfgoed en verleden van Vlaams-Brabant. Helemaal terug tot het hertogdom Brabant en vroeger. Een schat aan informatie voor onderzoekers, leerkrachten,

studenten, of gewoon iedereen die zich interesseert voor de geschiedenis van zijn eigen dorp of streek.

 Documentatiecentrum Vlaams-Brabant, Vaartstraat 24, 3000 Leuven

 www.vlaamsbrabant.be/documentatiecentrum

Week van de Markt 28 juni tot 4 juli

De wekelijkse markt in jouw gemeente is meer dan winkelen. Het is gezellig kuieren tussen de kraampjes en keuvelen met dorpsgenoten en marktkramers. En je vindt er zowat alles, van blozende appels tot zomerjurkjes, uitgestald in alle kleuren en geuren. Ga langs tijdens

de Week van de Markt en maak kans op mooie prijzen. Bij elke aankoop krijg je een invulbon. Hoe meer bonnen, hoe groter de kans dat je wint. Meer weten?

 www.ikkooplokaalinvlaamsbrabant.be

Kom naar de Nacht van de Vleermuis 28 augustus

Wandel op 28 augustus mee van het Bezoekerscentrum Webbekoms Broek in Diest naar Fort Leopold in Molenstede. Het 180 jaar oude fort is de thuis van wel zeven verschillende soorten vleermuizen. Tijdens de Nacht

van de Vleermuis kan je hier knutselen, luisteren naar verhalen, iets drinken in de bar en nog veel meer. De wandeling vertrekt om 19.30 uur. Schrijf je in via

 webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be

 013 35 86 58

Onder voorbehoud van maatregelen tegen corona

Check online voor de meest recente informatie.

Nieuws uit de provincieraad

Nieuwe speeltoestellen in Provinciedomein Kessel-Lo

Het nieuwe speellandschap in het Provinciedomein Kessel-Lo krijgt dit najaar (2021) speeltoestellen. De provincieraad keurde daarvoor het bestek goed. Daarin zijn enkele voorwaarden vastgelegd. Zo zal de ontwerper een deel van het terrein inrichten als 'bouwspeelplaats' met losse speelmaterialen. Er komt ook een wilgendorp, een plaats waar kinderen ongestoord tot rust kunnen komen, en enkele uitdagende constructies zoals een hoogterparcours.

Uitkijken over de Getevallei

Het natuurgebied De Grote Ge(k)te is met zijn 206 hectare eigendom van de provincie. Samen met de gemeente Linter, de stad Zoutleeuw, Regionaal Landschap Zuid-Hageland en Natuurpunt zet Vlaams-Brabant hier in op meer biodiversiteit en recreatie. Er kwam al onder meer een avonturenpad, een paalkampeerzone, een barbecueplaats en de wiebelbrug De Golden Geet. Volgend jaar verrijst aan de paalkampeerzone een tien meter hoge uitkijktoren. Van hieruit krijg je een knap zicht over de Getevallei en de natuurlijke waterpoel waar de kamsalamander huist. Informatieborden, houtsculpturen en tekeningen aan de nieuwe toren zullen meer vertellen over het leven in het gebied. De provincieraad keurde de gunningsprocedure goed. De gunning is voorzien in september 2021, eind 2022 is de toren klaar.

WAT IS JOUW MOOISTE PLEKJE VAN VLAAMS- BRABANT?

MAIL ONS!

Wil je ook verrast worden met een mooie prijs? Mail dan jouw favoriete plek met een woordje uitleg bij naar

@ info@vlaamsbrabant.be

Het favoriete plekje van Moniek Van Hellemont is de Kalvariebergwandeling

Wil je ook de Kalvarieberg bedwingen?

Vertrek aan de Onze-Lieve-Vrouwekapel aan de Binkomstraat in Lubbeek en volg de zeshoekige bordjes. De Kalvariebergwandeling is 7 kilometer lang.

'Mijn mooiste plekje in Vlaams-Brabant is een wandeling. De bewegwijzerde Kalvariebergwandeling neemt je mee over een knuppelpad door het bos, om dan over het grasland zachtjes te klimmen naar een prachtig panoramisch uitkijkpunt met een rustbank. Nog een kleine stijging verder kom je boven aan de beeldengroep van de Kalvarieberg. Van hier gaat het weer naar beneden, langs het Onze-Lieve-Vrouwekapelletje. Een vleugje nostalgie, want Lubbeek is mijn geboortedorp en de kapel was mijn moeder haar troostplek.'

Proficiat!

Proficiat Moniek, je wint met jouw favoriete plekje een gulle mand streekproducten. *

ALS KIND ZIE JE DE SCHOONHEID VAN JE EIGEN DORP NIET

'Vlaams-Brabant,
de wandelprovincie?
Dat geloof ik graag'

Langs de Voer met Wim De Vilder

"Mijn geboortedorp bezoeken is een echt zenmoment voor mij", zegt Wim De Vilder. "Ik kom hier bijna elke weekend en geniet er intenser van dan toen ik jong was." We volgen hem op de Voerwandeling door Vossem en Tervuren langs eeuwen adellijke geschiedenis. En ijsjes.

Siebe (16) en Maaïke (13) staan al met hun papa te wachten aan het Pastorieplein in Vossem. 'Peter' Wim neemt de kinderen van zijn broer graag mee door de streek waar hij opgroeide. Het nieuwsanker woont in Leuven, maar Tervuren voelt nog altijd een beetje als thuishaven. Zijn ouders wonen er nog steeds. Het Voerwegske – zo heet het echt – is een idyllisch wandelpad langs de oever van het riviertje. "De Voer, waar Tervuren zijn naam aan ontleent", weet Wim. "Vreemd dat ik als kind niet zag hoe mooi het hier eigenlijk is. Ik zag de schoonheid niet omdat ik gewoon niet beter wist. Maar nu geniet ik er nog meer van."

Het verdwenen paleis

De kleine, groene riviervallei brengt ons naar de Vossemvijver, de grootste vijver in het Warandepark van Tervuren. Een gegeerde wandel- en flaneerplek op deze zonnige lentedag, waar elke wandelaar een andere taal lijkt te spreken. De internationale gemeenschap uit Brussel komt hier de rust opzoeken. "Met de Tervurenlaan heeft dit park zelfs een rechtstreekse lijn met de hoofdstad. Een project van Leopold II. Maar de geschiedenis van het Warandepark gaat veel verder terug in de tijd. De hertogen

En nu jij!

De Voerwandeling (5,3 km) is een suggestieroute op het wandelnetwerk Zuid-Dijleland. Ze vertrekt aan het Pastorieplein in Vossem. Volg de knooppunten 414 - 415 - 411 - 43 - 44 - 410 - 409 - 415 - 414

van Bourgondië hadden hier hun burcht. Aartshertogen Albrecht en Isabella verbouwden het tot een echt paleis, hun buitenverblijf in de 17de eeuw. Keizer Jozef II liet het afbreken maar de kelder-ruïne kan je nog steeds zien aan de rand van het park.

Honderden paarden in draf

Een ommetje door het park later staan we aan de barokke Sint-Hubertuskapel uit 1617. "Volgens de legende ligt de heilige Sint-Hubertus hier begraven", vertelt Wim. "Nog elk jaar in oktober laten mensen hun dieren zegenen tijdens de Sint-Hubertusviering. Meer folklore dan geloof, maar het heeft wel iets. Ik herinner me dat ik als kind onder de indruk was van de honderden paarden die over de grasstrook van de Tervurenlaan naar ons dorp draafden onder begeleiding van klaoengeschal."

Wim kent zijn dorpsgeschiedenis en dat is geen toeval. Zijn vader Herman heeft zich als kunsthistoricus verdiept in de geschiedenis van Tervuren. "Hij heeft ooit een roman geschreven over een kunstroof die echt is gebeurd in het herzogelijk paleis. Met historische elementen heeft hij de roof gereconstrueerd. Ik heb het boek met veel plezier gelezen."

Ijsjesventer

Een ijsjesventer heeft een strategisch plekje uitgezocht en Wim kan niet anders dan trakteren. Maaïke en Siebe zoeken een bank uit in de zon en kijken naar de vele wandelaars. "Vlaams-Brabant, de wandelprovincie? Dat geloof ik graag", zegt Wim. "We leven in de dichtst bevolkte provincie van ons land, na Antwerpen. Groene wandelplekken lijken dan misschien minder evident, maar ze zijn er wel. Soms in de vorm

van de mooiste kasteeltuinen zoals dit Warandepark, of het kasteelpark in Gaasbeek of de Plantentuin Meise. Ze geven de streek een edel karakter."

Legendarische pintjes

De bomen van de rand van het Zoniënwoud ruimen wat verder plaats voor open velden, met een uitzicht op de gotische Sint-Katharinakerk van Duisburg in de verte. Zo stappen we stilaan terug naar Vossem, met aan de kerk het legendarische café In den Congo. Legendarisch omdat de pintjes hier nog altijd maar een euro kosten. En dat hoeft niet meteen geschiedenis te worden. *

Flandrien lus

HET PARCOURS VAN KAMPIOENEN

Als we over de Bondgenotenlaan in Leuven fietsen met onze benen geschoren en de fiets opgeblonken, voelen we ons al een beetje kampioen. Vijf vrienden op weg naar het echte werk: het parcours waar straks het wereldkampioenschap wielrennen wordt beslecht.

Net honderd jaar na het allereerste WK nog wel. Dat mag geen saai en vlak ritje worden, want een echte wereldkampioen moet van alle markten thuis zijn: een klimmer die ook snelheid kan maken en vasthouden, een tactisch renner, een sprinter, een vechter, een doorzetter. Kortom, een flandrien(ne)!

Zijn wij flandiens? De eerste helling van de lokale lus in Leuven gaat alvast vlot: de Keizersberg op. Dan even snelheid maken langs de Vaart om met een aanloop aan de Decoulaan in Wilsle te beginnen. En wat verder is het alweer prijs: de Wijnpersstraat op. Al drie kuitbijters en we zijn Leuven nog niet uit, dat belooft.

Vijf kleppers

Gelukkig krijgen we ook even wat ademruimte als we richting Flandrienlus rijden. De vallei van de IJse brengt ons door het groen van het Dijleland richting Neerijse en Huldenberg, officieel WK-dorp. Het gaat snel, tot de Smeysberg opdoemt. Van hier toont het idyllische landschap geen medelijden meer met ons. Of toch nog even, onder de notelaar van herberg 't Klein Verzet in Terlanen is het tijd voor een korte pauze.

Maar dat beklagen we ons al snel, want we zijn nog maar net weer in onze pedalen geklikt of we moeten de kasseien en de hellingsgraad – 17% max – van de Moskesstraat bedwingen. Dan volgt de S-bocht in Overijse en de Taymansstraat waar maar geen einde aan lijkt te komen. De afdaling is nog maar net achter de rug of de Bekestraat in Eizer wacht ons op, en dan nog de Veeweidestraat in Duisburg (WK-dorp Tervuren) omhoog. Stuk voor stuk hellingen waar tijdens het WK het verschil kan worden gemaakt.

Fietsverhalen

De benen laten zich voelen als Leuven terug in het zicht komt. Toch heeft onze tocht nog één korte maar krachtige

uitdaging in petto: de St. Antoniusberg in hartje Leuven. Nog een keer alles geven, op de tanden bijten, om dan uit te bollen naar ons vertrekpunt. Hoog tijd om na te genieten op een Leuvens terrasje en de straffe fietsverhalen aan te scherpen. En als de profrenners zich in september meerdere keren aan al deze hellingen wagen, weten wij een klein beetje hoe het voelt om kampioen te zijn. Wie ook wereldkampioen wordt het is een echte flandrien(ne)! ✨

Rij de Flandrien lus en word wereldkampioen

65 km - 605 hoogtemeters
Vertrek: Station Leuven, Martelarenplein

De Flandrien lus is een nieuwe sportieve fietsroute, gebaseerd op het finaletraject van het officiële WK-parcours. Omdat je als wielertoerist niet kan rekenen op seingevers, werden af en toe fietsveiligere alternatieven opgenomen, maar alle belangrijke hellingen en kasseistroken uit de WK-finale zitten in de Flandrien lus vevat.

www.toerismevlaamsbrabant.belcyclingroutes

www.flanders2021.com

2021 UCI Road World Championships

Onverwachte vakantie

Een nacht in de Grote Ge(k)te

De avond valt, het vuur knettert en in de verte galmt de roep van een kerkuil. Een nachtje kamperen in de natuur van de Grote Ge(k)te is even heel ver weg zijn van alles.

Kirsten duwt de laatste haring van haar tent de grond in. Ze is de enige kampeerder vannacht op de kleine paalkampeerzone. Enkele late fietsers steken hun hand op als ze over de IJzerenweg richting Zoutleeuw trappen, maar voorts is er geen mens in de buurt te horen of te zien. En daar is het haar om te doen. "Een nacht in de vrije natuur en wakker worden met het geluid van de vogels bij het eerste licht, dat geeft me kracht om er weer een hele tijd tegenaan te kunnen", zegt ze.

De kampeerzone is niet zomaar een afgelegen terrein in het natuurgebied de Grote Ge(k)te. Er is een waterpomp, een ecologisch toilet en een vuurplaats. En wat verder op de grasweide staat een openbare barbecue en stevige houten picknicktafels.

Eén nacht, niet meer

Wim Sprimont komt elke ochtend en avond langs. Het hoofd van de technische dienst in Linter woont niet veraf en houdt een oogje in het zeil. Want er zijn ook

regels te volgen: er zijn maar vier tenten toegelaten en niet langer dan één nacht, en natuurlijk laat je de zone achter zoals je hem hebt aangetroffen. "Heel af en toe moet ik kampeerders vragen om op te ruimen, of om wat stiller te zijn in de late uren", zegt Wim. "Maar de meesten zoeken net de rust en de natuur op en hebben respect voor deze zeldzame kampeerplek."

Steentijd

De zon is intussen achter de bomen gezakt. Het houtvuur werpt licht en schaduw op de grote zitstenen. Het geeft de vuurcirkel iets mysterieus en oud. "Het zijn dan ook niet zomaar stenen", weet Wim. "Het zijn grote blokken kwartsiet van Wommersom die hier aan de oppervlakte zijn gekomen. Al in de steentijd werden er werktuigen en wapens van gemaakt, en die werden tot diep in Europa teruggevonden." En zo beginnen de verhalen die bij een goed kampvuur horen. *

Meer weten over natuurgebied de Grote Ge(k)te?

@ natuur@vlaamsbrabant.be

☎ 016 26 72 56

Een kast vol brandhout voor een gezellig kampvuur.

Wat verder raast de E19 en de bedrijfsparken en industrie van Vilvoorde liggen achter de hoek. Maar dat is amper te geloven als je over de trage wegen van Houtem in het groen verdwijnt. Een verborgen tip van wandelaar Luc Larivière.

Trage Wegenwandeling

Op zoek naar rust & Rubens

Luc kent zowat elk paadje in de Brabantse Kouters. Hij is peter van het wandelnetwerk, stippelt fotozoektochten uit in zijn vrije tijd, ruimt zwerfafval en is altijd wel ergens op zoek naar de mooiste wandelwegen met zijn fototoestel in aanslag. Dat brengt hem vandaag naar de kleine Sint-Antoniuserk van Houtem. Hier vertrekt de bewegwijzerde Trage Wegenwandeling.

Het kasteel van Rubens

De wandeling brengt ons meteen voorbij het statige Monnikshof en de eeuwenoude Steenblockhoeve, en dan ruimen de huizen plaats voor open velden en dichte bossen. Pas na een half uur stappen komt er tussen de bomen een trapgevel in zicht. Van een heel bijzonder gebouw. "Het Rubenskasteel", weet Luc. "Hier woonde de grootste barokschilder de laatste vijf jaren van zijn leven." Toerisme Vlaanderen kocht het kasteel in 2019 en geeft het binnenkort een toeristische functie.

Levend monument

We gaan nog dieper het bos in tot het gezoem van de auto's op de E19 zich vermengt met het ruisen van de bladeren. Het Witte Kinderwandelbos is een levend monument. Een herinnering aan alle gedode, verongelukte en verdwenen kinderen van België, geplant in de nasleep van de zaak Dutroux.

"Hier zat Rik Poot op zijn 80ste verjaardag en hij zag dat het goed was", lezen we op een zitbankje. De kunstenaar wist zijn plekjes wel te kiezen. Een fraai knuppelpad kronkelt zich dieper het bos in naar een eenzame picknicktafel. Nog even stappen en via het Houtembos komen we terug in de bewoonde wereld. Amper te geloven dat de drukte van de hoofdstad zich maar enkele kilometers verder afspeelt. *

Trage Wegenwandeling

📍 8,5 km - Volg de zeshoekige bordjes

📍 Vertrek: Sint-Antoniuserk,
Karel Trekelstraat, 1800 Houtem

Volg met de Wandelknooppunt-App de virtuele,
niet bewegwijzerde knooppunten:
914 - 915 - 916 - 919 - 918 - 917 - 913 - 914

Meer zomerse wandelingen?

Daarvoor zit je helemaal goed
in dé wandelprovincie!

🌐 www.dewandelprovincie.be

📱 [www.facebook.com/
fotozoektochtmeise](https://www.facebook.com/fotozoektochtmeise)

1

HERADEM, HERBRON, HERLEEF... IN JE PROVINCIEDOMEINEN

Wie snakt er in deze tijden niet naar momenten van ontspanning en rust? In alle veiligheid. Voor jezelf, je bubbel, je knuffelcontact(en). De Vlaams-Brabantse provinciedomeinen doen deze zomer extra inspanningen om je te ontvangen.

Met een aangepast aanbod, met medewerkers die het beste van zichzelf geven. Het enige wat we van onze bezoekers verwachten, is dat ze onbezorgd genieten. Want dat heeft iedereen ondertussen wel verdiend. Uiteraard met respect voor een aantal richtlijnen die het voor iedereen aangenaam en veilig maken. Spring in het zwemwater, overwin onze klimtorens, sla een balletje op tennis- en mini-golfterreinen, spot zeldzame stukjes natuur, vertrek voor wandel- en fietstochten in de omgeving. De provinciedomeinen heten je welkom. Nu meer dan ooit.

2

4

3

**1 PROVINCIEDOMEIN
HET VINNE**
📍 *Ossenwegstraat 70 - 3440 Zoutleeuw*
☎ *011 78 18 19*
🌐 *www.provinciedomeinhetvinne.be*

**2 PROVINCIEDOMEIN
KESSEL-LO**
📍 *Holsbeeksesteenweg 21 -
3010 Leuven*
☎ *016 25 20 30*
🌐 *www.provinciedomeinkessello.be*

**3 PROVINCIEDOMEIN
HALVE MAAN**
📍 *Omer Vanaudenhovelaan 48
3290 Diest*
☎ *013 31 15 28*
🌐 *www.provinciedomeinhalvemaan.be*

**4 PROVINCIEDOMEIN
HUIZINGEN**
📍 *Torleylaan 100 - 1654 Huizingen*
☎ *02 383 00 20*
🌐 *www.provinciedomeinhuizingen.be*

*Opgelet: zwemmen uitsluitend na reser-
vatie op www.vlaamsbrabant.be/zwemmen*

Toegankelijke
Sportimoniumroute

📍 28 km

EEN FIETSLUS ZONDER DREMPELS

Twee, drie, vier of meer wielen? Iedereen fietst in Vlaams-Brabant. Ook met een aangepaste fiets. Deze mooie route brengt je van Vilvoorde naar het Sportimonium in Hofstade en terug. Over autoluwe en extra brede paden, zonder onoverkoombare drempels.

Rijd je deze route liever
zonder onverharde stukjes?

- Neem de Kampenhoutsebaan aan knooppunt 19 en rij rechtstreeks naar knooppunt 62
- Verlaat het fietstracé tussen knooppunt de 23 en 24 en neem de Ravaartstraat

📍 De Volkssporttuin

Waag je aan een spelletje beugelen, kegelen, trabol of een andere vergeten voorloper van onze hedendaagse sporten. En bij slecht weer kan je je vrienden uitdagen voor toptafel, hamertjesspel en andere minder bekende volkssporten.

📍 Het strand van Hofstade

Chillen op het strand, ravotten in de speeltuin of bungelen aan een touw hoog boven de grond. Dat kan allemaal in het recreatiedomein van Sport Vlaanderen. ✨

Deze toegankelijke Sportimoniumroute is 28,3 kilometer lang. Vertrek aan het station van Vilvoorde en volg de aanlooproute naar knooppunt 21. Vervolgens: 13, 18, 16, 75, 63, 62, 61, 19, 49, 22, 23, 24, 47 en terug naar het station.

🌐 www.toerismevlaamsbrabant.beliedereenopdefiets

📍 Vertrek aan het station van Vilvoorde

De grote parking aan de achterzijde heeft aangepaste parkeerplaatsen voor mensen met een beperking. De tunnel onder de sporen brengt je naar het Fietspunt. Hier haal je de rolstoelplateaufiets op die je vooraf reserveerde.

📍 Het Sportimonium

Hoe zag de allereerste olympische fakkel eruit? Zwommen de atleten in de jaren 1920 echt met een wollen zwempak? En welke hoogtechnologische snufjes vind je in de nieuwste racefiets? In het Sportimonium wandel je tussen unieke sportspullen van toen en nu. De tijdelijke expo Breaking Boundaries blikt terug op de Olympische Spelen in Antwerpen in 1920. Het sportimonium ligt aan knooppunt 61. Fietzers die het verharde parcours volgen moeten dus even op en af tot aan het knooppunt.

Iedereen toerist

Een rolstoelfiets huren? Tips voor bezoekers met een visuele, motorische, auditieve of verstandelijke beperking? Meer toegankelijke fiets- en wandelroutes? Je vindt het allemaal op

🌐 www.toerismevlaamsbrabant.beliedereentoerist

*Project Digifruit: innovatieve
bewaarmethode voor appels en peren*

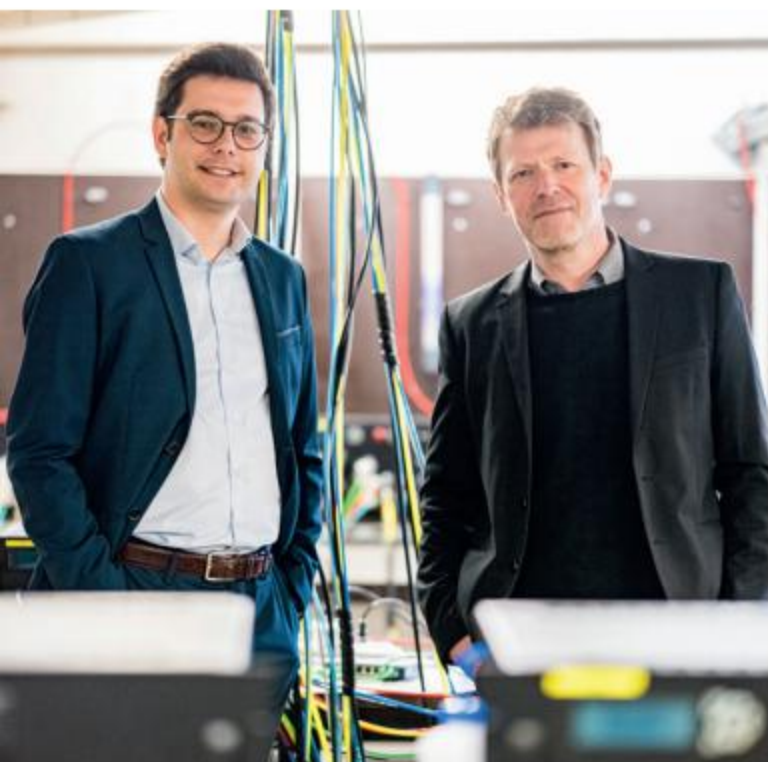
PLUKVERS HET JAAR ROND

Bio-ingenieur Niels Bessemans ontwikkelde als doctoraatsonderzoek een nieuwe bewaarmethode.

Appels en peren zien er niet alleen beter uit, ze zijn ook lekkerder en de methode maakt chemische rijpingsremmers overbodig.

Ook een innovatief project?

Vlaams-Brabant is de kennisregio bij uitstek. Met Smart Hub Vlaams-Brabant werkt de provincie samen met Voka Vlaams-Brabant, KU Leuven en POM Vlaams-Brabant om innovatie te stimuleren. Ze doet dit door samenwerkingen op te zetten en innovatiesubsidies te geven. Het project Digifruit kon rekenen op een provinciale innovatiesubsidie van 102.770 euro. De partners in dit project zijn KU Leuven, VCBT, Optiflux, de veilingen BFV en BelOrta, Better3Fruit, en de fruitbedrijven Devos groep, Wouters Fruit en Healthy Fruit.

Meer weten over deze innovatiesubsidie?

 www.vlaamsbrabant.be/innovatiesubsidie

Het Hageland telt 3.400 hectare appel- en perenboomgaarden, goed voor een kwart van de Vlaamse fruitproductie. En al dat verse fruit ligt niet allemaal meteen na het plukken in de winkel. De meeste appels en peren verdwijnen in grote koelcellen met een laag zuurstofgehalte. Zo kan je ze maandenlang bewaren.

Ademhaling stoppen

“Eigenlijk leg je de ademhaling van het fruit stil”, legt innovatiemanager Pieter Verboven van de KU Leuven uit. “Fruit is een levend product, ook na de pluk. Je kan een appel of peer nog wel enkele dagen bewaren in de fruitschaal, maar niet langer. In een koelcel met een laag zuurstofniveau breng je dat fruit in een coma. Te weinig zuurstof is niet goed, want dan start een fermentatieproces en je wilt geen appelwijn maken. Dus is het belangrijk een juist evenwicht te vinden.”

Bio-ingenieur Niels Bessemans van de KU Leuven ontwikkelde een nieuwe bewaarmethode in samenwerking met het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten, een praktisch onderzoekscentrum dat ook in Leuven is gevestigd. “De dynamisch geregelde atmosferische bewaring”, vertelt hij. “Een teler of een veilinghuis weet uit jaren ervaring welk zuurstofniveau volstaat

om fruit na de pluk te bewaren. Maar toch verschilt dat bij elke nieuwe lading. Er zijn zoveel variabelen die de bewaartijd bepalen: de maturiteit van het fruit op het moment van de oogst, de droogte, de gemiddelde temperatuur van het seizoen en zo meer.”

Ontleden en monitoren

“Onze nieuwe bewaarmethode vertrekt van de kwaliteit van het fruit na de oogst. De vrucht wordt grondig ontleed en op basis van de resultaten bepalen we de temperatuur en de gassamenstelling in de koelcel. Het zuurstofniveau verlagen we gradueel tot de optimale hoeveelheid. Tijdens de bewaring monitoren we de omstandigheden en passen die aan indien nodig. De teler kan de kwaliteit van het gekoelde fruit via een webapplicatie opvolgen. Zo kan hij op basis van correcte gegevens beslissen welke partij fruit hij verkoopt en welke nog een tijdje in de koelcel blijft.”

Spin-off Optiflux

Om de nieuwe bewaarmethode te vermarkten, richtte de KU Leuven, het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten en het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties het spin-offbedrijf Optiflux op, met Niels

‘Eigenlijk leg je de ademhaling van het fruit stil.’

als CEO. Het doel is om op tien jaar tijd 18% van de Europese koelcellen met de Vlaams-Brabantse technologie uit te rusten. De voordelen liggen voor de hand.

“De kwaliteit van het fruit is beter als het uit de koelcel komt”, zegt Niels. “Bovendien maakt onze techniek chemische rijpingsremmers overbodig. Fruit dat met chemische rijpingsremmers werd behandeld, rijpt niet meer verder. Daardoor blijft het hard. Met onze techniek rijpt het fruit wel verder. Dat komt de smaak en het aroma ten goede. Onze methode is dus biologisch verantwoord, en de biomarkt van fruit groeit elk jaar met 9%. Er is dus veel potentieel voor de dynamisch geregelde atmosferische bewaring.”*

 www.optiflux.world

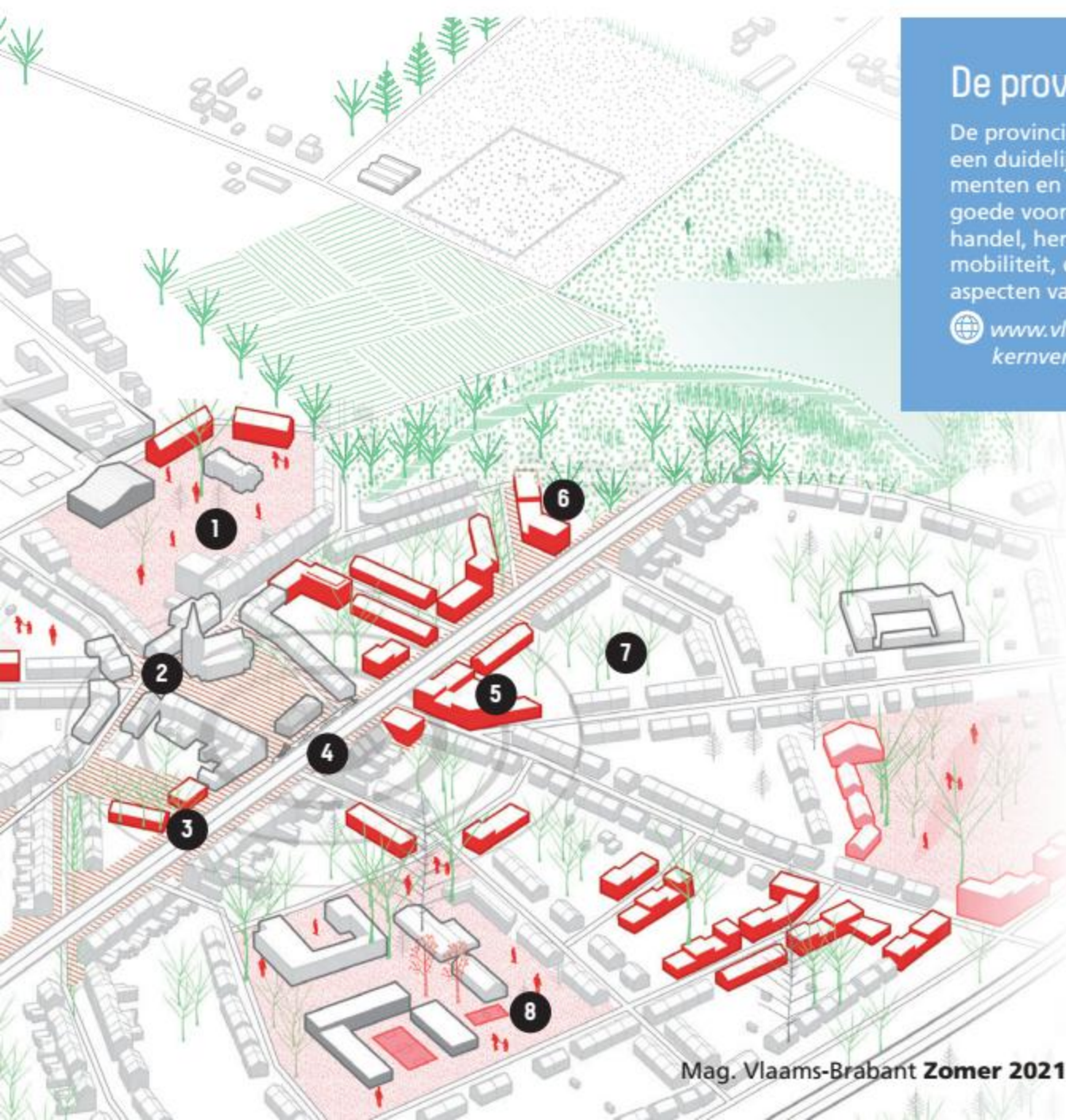
HET DORP VAN MORGEN

Er komen steeds meer Vlaams-Brabanders bij. Maar waar gaan ze wonen? Sommigen in de stad, anderen voelen zich beter thuis op het platteland. Zij vinden hun thuis in de aantrekkelijke dorpen van de toekomst.

Met meer mensen in het dorp, zijn er ook voorzieningen als kinderopvang, scholen, dokter, een plaatselijke winkel of markt. Met (snel)bussen en veilige fietspaden naar andere

dorpen en het treinstation. Een verkeersluwe dorpskern en veel groen maken het dorp aantrekkelijk en zetten aan tot ontmoeting. Het erfgoed dat een nieuwe bestemming heeft gekregen, vormt de kers op de taart.

Maar het dorp van de toekomst komt er niet vanzelf. Het vraagt moedige keuzes van het beleid én van de Vlaams-Brabanders.

De provincie helpt

De provincie helpt de gemeenten met een duidelijke visie, beleidsinstrumenten en begeleiding. Ze wisselt goede voorbeelden uit van wonen, handel, herbestemming, vergroening, mobiliteit, duurzaamheid en andere aspecten van kernversterking.

www.vlaamsbrabant.bel/kernversterking

- 1 multifunctioneel plein
- 2 Verkeersluw
- 3 bedrijven
- 4 Mobipunt
- 5 Voorzieningen (zoals winkels, scholen,...)
- 6 cohousing
- 7 ruimte voor groen
- 8 meervoudig ruimtegebruik (zoals school en jeugdbeweging)

Geslaagde kernversterking

"Een groene hub in het hart van Overijse"

Met de heraanleg van het Stationsplein kreeg Overijse er een groene, levendige plek bij in het hart van het dorp. De Lijn verhuisde haar bussen uit het centrum naar een nieuwe stelplaats in de rand. Zo kwam ruimte vrij voor de aanleg van de IJsevijver, een nieuwe kraal in de ketting van bufferbekkens. Aantrekkelijk groen, met een toegankelijke oever en zitbanken.

"Het plein is een groene hub", zegt architect en diensthoofd publieke ruimte Frederik Derom. "Van hieruit vertrekken wegen naar de andere deelgemeenten en gehuchten van Overijse. Je vindt er bushaltes, scholen, horeca en de Markthal, een multifunctionele zaal die momenteel dienstdoet als vaccinatiecentrum. Het is ook maar even wandelen naar sportinfrastructuur en cultuurcentrum Den Blank."

Meer plaats voor fietsers en voetgangers in Oud-Heverlee

Door van de Dorpsstraat in Oud-Heverlee éénrichtingsverkeer te maken, krijgen de voetgangers en de fietsers meer plaats. Een kasseistrook bakent subtiel maar duidelijk een fiets-suggestiestrook af. De accenten in kasseisteen zorgt voor een landelijk karakter. Nieuwe bomen geven het dorpscentrum meer groen. Grote bomen zorgen voor een poorteffect als je het dorp binnenrijdt.

Het kruispunt van de Fonteinstraat, Dorpsstraat en Pleinstraat werd helemaal in kasseien aangelegd. Met op een hoek extra ruimte voor een zitbankje rond een lindeboom. Een verzamelplek die uitnodigt om een praatje te maken met dorpsgenoten. De gemeente wil dit graag in elke dorpskern inplanten.

Steun voor sterkere handelskernen

Met voldoende winkels in de buurt hoeven we niet voor de kleinste boodschap naar de stad of het winkelcentrum. Winkels maken ons dorp ook leefbaarder, aangenamer om wonen en om mensen te ontmoeten. Daarom steunt de provincie gemeenten die met concrete projecten investeren in de versterking van hun handelskernen. Zoals met een campagne tegen leegstand, een heraanleg van de dorpskern, een gemeentelijke cadeaucheque voor lokale handelaars en zo meer. De subsidie bedraagt maximaal de helft van de totale projectkosten, en niet meer dan 10.000 euro per project. Of maximum 5.000 euro als het louter om een promotiecampagne gaat. Meer weten?

 www.vlaamsbrabant.be/versterking-handelskernen

Haitiaanse landbouwers voelen gevolgen klimaatopwarming

WATER VOOR HONORÉ

In het stroomgebied van de rivier Moustiques in Haiti laat de klimaatopwarming zich voelen. Landbouwer Honoré Misselet krijgt het moeilijk, nu langere droogteperiodes voor een watertekort zorgen. Maar een slim en integraal waterbeheer kan helpen. Honoré en zoveel andere landbouwers krijgen daarvoor hulp uit Vlaams-Brabant.

'Tweemaal per jaar
maïs oogsten is
moeilijk geworden'

Haïti is één van de armste landen ter wereld, met 58,5% van de inwoners onder de armoedegrens. Het overgrote deel van de bevolking leeft er van de familiale landbouw, maar die landbouw staat onder grote druk door de klimaatopwarming. In het stroomgebied van de Moustiques in het noordwesten van het land, valt jaarlijks gemiddeld 800 mm neerslag. Dat is weinig, maar toch slagen landbouwers als Honoré Misselet erin bakbananen, bonen, maïs, knolgewassen en andere voedselgewassen te telen.

"We hebben onze teeltwijze aangepast aan de waterschaarste. De gewassen staan niet zomaar door elkaar: bananen zijn een meerjarig gewas en groeien hoger dan de eenjarige gewassen zoals kool. De lagere gewassen bedekken de bodem en zorgen ervoor dat er minder verdamping is", legt hij uit.

Irrigatie en waterputten

"Maar de temperatuur stijgt al enkele jaren in het land, en de droogteperiodes zijn langer en komen vaker voor", stelt Honoré vast. "Tweemaal per jaar maïs oogsten is moeilijk geworden." De landbouwers verenigden zich om die reden in de Vereniging voor Irrigatie van het Stroomgebied Moustiques. Met irrigatiekanalen proberen ze het beschikbare

water zo goed mogelijk te benutten. Daarbij krijgen ze de hulp van de Belgische ngo Join for Water en de lokale organisatie Odrino, met financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant van 227.000 euro. De projectpartners graven waterputten en versterken de bestaande aarden irrigatiekanalen. Zo komt het water sneller op de percelen terecht zodat er minder verloren gaat.

Verziltting

Een bijkomend probleem is de verziltting van het putwater. Doordat de grondwaterlagen overmatig geëxploiteerd worden, kan het zoute zeewater binnendringen in de ondergrondse watervoorraden. Dat maakt het ongeschikt voor consumptie. Als de zeespiegel onder invloed van de klimaatopwarming nog stijgt, zal dit nog verergeren. Een mogelijke oplossing is de aanleg van een kunstmatig meertje in de heuvels, waaruit de landbouwers kunnen putten.

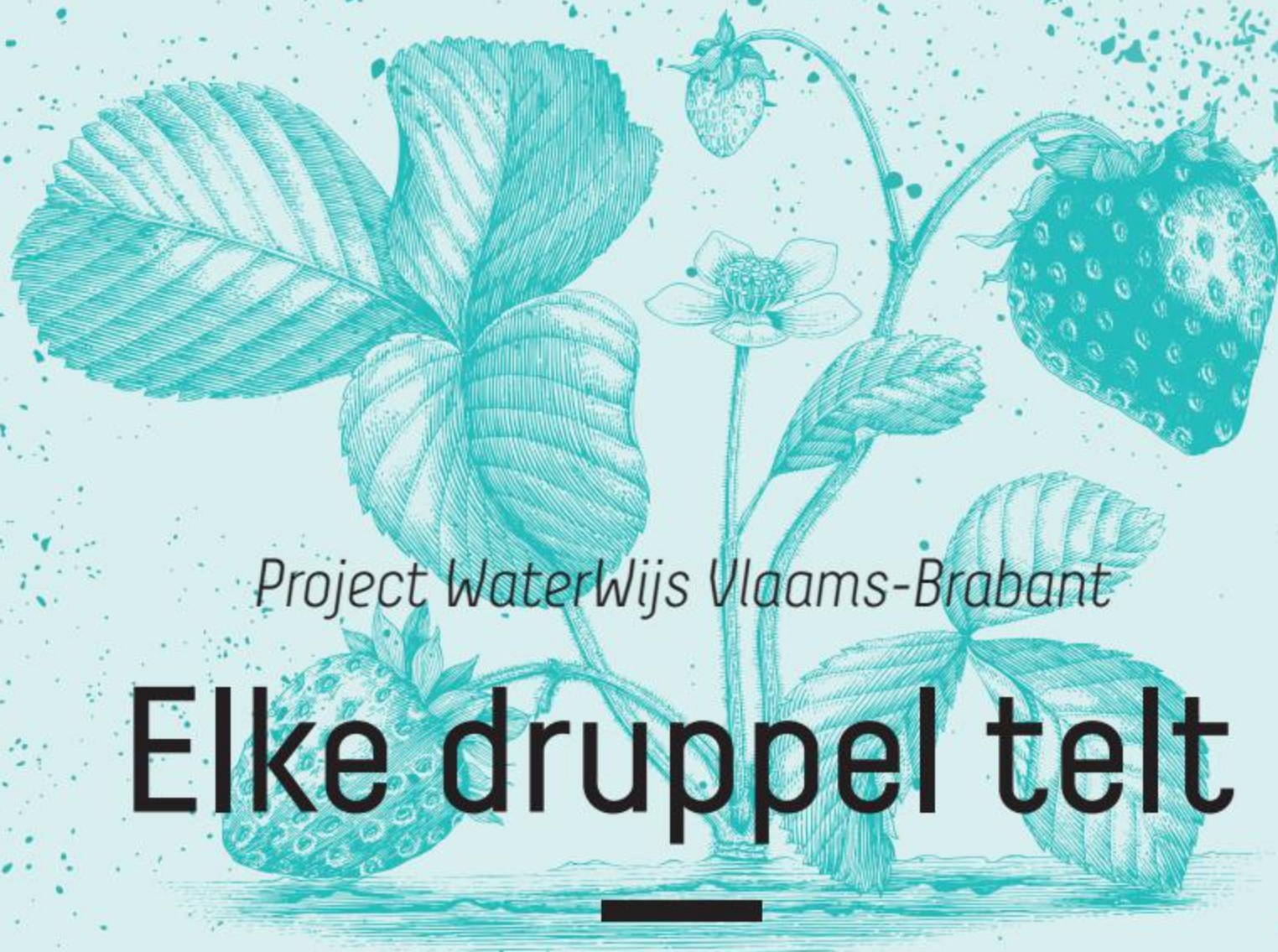
Er is hoop, maar dat vergt slimme oplossingen en meer inspanningen. Voor Honoré Misselet is water leven. "Als ik kan blijven boeren, hoeven mijn vier kinderen niet te verhuizen naar hoofdstad Port-au-Prince of te migreren naar de Dominicaanse Republiek", zegt hij. *

Steun voor klimaatprojecten in het Zuiden

De klimaatopwarming is geen lokaal probleem. Met subsidies voor projecten in het Zuiden trekt Vlaams-Brabant het provinciale klimaatbeleid door naar de wereldwijde klimaatproblematiek. Ook burgerinitiatieven voor ontwikkelingssamenwerking komen daarvoor in aanmerking, als hun project in het Zuiden een bijdrage levert aan de klimaatgerelateerde duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

[www.vlaamsbrabant.be/
duurzame-klimaatprojecten-
het-zuiden](http://www.vlaamsbrabant.be/duurzame-klimaatprojecten-het-zuiden)

Project WaterWijs Vlaams-Brabant

Elke druppel telt

Er gaat geen druppel regenwater verloren in de serres van Prinsheerlijke Aardbeien in Kapelle-op-den-Bos. Wat de aardbeien niet drinken, gaat naar de sla. Een slim systeem om lange droogteperiodes het hoofd te bieden. Het project WaterWijs van het provinciale Praktijkpunt Landbouw deelt goede voorbeelden om de land- en tuinbouw te sterken tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De aardbeien werken aan hun kleur in de serres van Paul Verhasselt en Christine De Prins, terwijl de slaplantjes elke dag weer wat groter worden. Maar dat lukt niet zonder water. Veel water, en het liefst regenwater. En daar is niet altijd genoeg van voorhanden de afgelopen zomers. "We hebben 13.000 m² serres", vertelt Paul. "Het water dat op de daken valt, vangen we op in een waterservoir waar drie miljoen liter water in kan. Dat volstond, tot 2016 tenminste. Sindsdien krijgen we af te rekenen met

langere droogteperiodes tijdens de zomermaanden."

Opvangen en recupereren

Paul en Christine teelden toen nog het hele jaar rond slaplantjes, en dat werd stilaan onhoudbaar. In 2017 beslisten ze om ook aardbeien te telen en de slateelt te concentreren in de herfst en de winter. De aardbeien nemen nu een derde van de serreoppervlakte in. Een ingenieus systeem van wateropvang en recuperatie zorgt ervoor dat er geen druppel verloren gaat. "Het

opgevangen regenwater gebruiken we in de eerste plaats voor onze aardbeien", legt Paul uit. "We verrijken het met voedingsstoffen en via een druppelsysteem krijgt elk aardbeiplantje het water dat het nodig heeft. Dat systeem is computergestuurd en houdt rekening met verschillende factoren zoals de temperatuur en het zonlicht. Want hoe meer zonlicht, hoe meer verdamping en dus hoe meer water er nodig is. Er is altijd een beetje overtollig water dat door de substraatbakken sijpelt. Dat water vangen we

op en komt in een tweede watercirkel terecht." Dat opgevangen water wordt opnieuw met voedingsstoffen verrijkt en door de teeltgoten gestuurd waar de sla in groeit. "Je mag dat water geen tweede keer gebruiken voor de aardbeiteelt, want dat werkt ziektes in de hand. Maar voor sla is er geen probleem. Meer nog, we sturen het water continu rond in de goten van de sla. Alleen het water dat verdampft of wordt opgenomen door de plantjes, vullen we aan met het drainagewater van de aardbeien."

Paul Verhasselt en Christine De Prins

Waterkans

Een mooi voorbeeld van slim en spaarzaam omgaan met water. En dat is net waar het project WaterWijs Vlaams-Brabant naar op zoek is. Het Praktijkpunt Landbouw van de provincie Vlaams-Brabant schakelt vijf pioniers in als voorbeeld en inspiratiebron voor andere bedrijven in de voedselproductie die rekenen op een waterkans. De droogteperiodes die gepaard gaan met de klimaatverandering treffen de sector immers zeer ernstig. Prinsheerlijke Aardbeien is één van die vijf. Paul en Christine delen hun systeem van waterrecuperatie graag met andere land- en tuinbouwers. WaterWijs ontvangt steun van Platteland Plus met middelen van de Vlaamse Landmaatschappij en de Provincie. *

'Het opgevangen regenwater gebruiken we in de eerste plaats voor onze aardbeien.'

Meer weten?

Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant

@ bodem@vlaamsbrabant.be

016 29 01 74

www.vlaamsbrabant.be/
praktijkpuntlandbouw

Vlaanderen
is open ruimte

VLAAMS-
BRABANT

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen van Vlaanderen en provincie Vlaams-Brabant.

Wapen je tuin: 5 tips!

De zomers worden warmer met lange periodes van droogte. Wapen je tuin en koester het regenwater.

1 Recupereer regenwater

Plaats een regenwaterput om het regenwater van je dak op te vangen. Dat water kan je gebruiken voor het buitenkraantje, de toiletspoeling en de wasmachine. Met een eenvoudige regenton in je tuin heb je water om je moestuin te besproeien.

2 Laat water door

Gebruik verhardingen alleen op plaatsen waar ze nodig zijn om voeten proper te houden of om met de wagen over te rijden of te parkeren. En vervang ze door groen. Want groene, zachte bodems en de juiste bomen, struiken en planten op de juiste plaatsen houden niet alleen het regenwater vast, maar zorgen ook voor meer comfort voor vogels, vlinders, bijen ... en jezelf.

3 Laat water infiltreren

Een lagergelegen deel van je tuin kan dienstdoen als infiltratiekom. Als de bodem onvoldoende snel water doorlaat, kan je een wadi aanleggen. Dat is een combinatie van een infiltratiekom en een ondergrondse infiltratievoorziening (bv. grindkoffer) die er even natuurlijk uitziet.

4 Ga ondergronds

Je hoeft geen grote tuin te hebben, ook bij je woning kan je water in de bodem laten infiltreren. Kies dan een ondergronds infiltratiesysteem dat tijdelijke buffering met infiltratie combineert. Zoals een infiltratieput, infiltratiekolk, infiltratiebuis of infiltratieblokken.

5 Leg een groendak aan.

Een groendak heeft een verkoelend effect, en absorbeert en buffert overvloedig regenwater. De substraatlaag en de plantenwortels houden het water vast. Een deel verdampt en de rest stroomt trager af. Ook goed voor de biodiversiteit, trouwens.

Maak van je tuin je eigen groen paradijsje vol leven, bestand tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Download of bestel de tuinfolders via

www.vlaamsbrabant.be/levedetuin

*Langzaam maar zeker
stijgt het water*

REDDINGSOPERATIE VOOR HET VINNEMEER

Het waterpeil van het meer in Provinciedomein Het Vinne in Zoutleeuw stijgt langzaam. Nog enkele maanden en het bereikt weer zijn normale niveau. Dan jagen woudaapjes en andere reigers weer gretig op snoek en rietvoorn. Een geslaagde reddingsoperatie.

Zeldzame moerasvogels als indicator

Provinciedomein Het Vinne is topnatuur. Het is zelfs op Europees niveau beschermd als 'habitatype 3150: voedselrijke gebufferde wateren met rijke waterplantenvegetatie'. Zeldzame moerasvogels als de roerdomp en de woudaap duiken hier op en dat is een goede indicator voor de kwaliteit van de natuur. De twee reigersoorten hechten veel belang aan uitgestrekte rietvelden en helder water. Dus als zij zich goed voelen in het provinciedomein, is de natuur van het Vinnemeer op z'n best en komen er meer vogels, vissen en libellen.

Het natuurlijke meer van Het Vinne werd gevormd tijdens de ijstijden en kent een bewogen geschiedenis. In 1840 besloten de Leeuvenaars om het meer droog te leggen. De vrijgekomen oppervlakte leverde prima landbouwgrond op. In de 20ste eeuw plantte Union Allumetièrre het terrein vol canadapopulieren voor de productie van lucifers. “Maar in 2004 besloot de provincie Vlaams-Brabant om met natuurinrichting het Vinnemeer te herstellen”, vertelt domeinbeheerder Liesbet Cox. “De pompen werden stilgelegd en het waterpeil steeg. Maar onder het wateroppervlak liep het mis.”

Kettingreactie

De boomwortels en het achtergebleven organische materiaal begonnen te rotten in het water. Het proces trok een kettingreactie op gang: het rottingsproces zorgde voor meer nutriënten, die als voeding dienden voor algen. Deze algen gebruikten het zuurstof in het water, zodat de waterkwaliteit achteruitging. De waterplanten verdwenen en vissen stierven, de watervogels vonden geen voedsel meer.

Grote kuis

“In 2019 startte een grote saneringsoperatie”, zegt Liesbet. “Samen met het Agentschap Natuur en Bos en visverenigingen vingen we de vissen – goed voor 20 ton vis – en gaven we ze een

nieuwe thuis in andere waterlopen en vijvers. We pompten het water via de omliggende grachten weg. Een gespecialiseerde firma freesde de boomstronken uit de bodem en voerde een grote hoeveelheid slib en rottend takhout af. Vorig jaar legden we de pompen stil.”

Het duurt nog wel even voor het meer weer helemaal is volgelopen met grond- en regenwater. Zeker tijdens de droge zomermaanden. Allicht bereikt Het Vinne zijn normale waterpeil pas volgende winter. *

 www.provinciedomeinhetvinne.be

'Ik woon graag aan de waterkant. De zwanen en eenden zijn mooi om te zien'

Wonen aan het water

Bagger duwen op de Grote Motte

De Grote Motte kabbelt voor het huis van Mathilde Goossens (87) in Rillaar. Wonen aan de waterkant heeft zijn charme, maar een beek in goede conditie vergt ook onderhoud. Soms met hele grove middelen. Wie er woont, kan daarbij een handje helpen.

De provincie beheert 1.400 kilometer beken – waterlopen van tweede categorie – op haar grondgebied. Tijdens de jaarlijkse oppervlakkige ruiming verwijderen we het zwerfvuil, takken en andere hindernissen uit de waterlopen en maaien we de taluds en bodembegroeiing. Maar soms is er meer nodig. De Grote Motte in Rillaar kreeg afgelopen winter een stevige slibuiming over een lengte van 1.900 meter.

"Snoeien lukt niet meer"

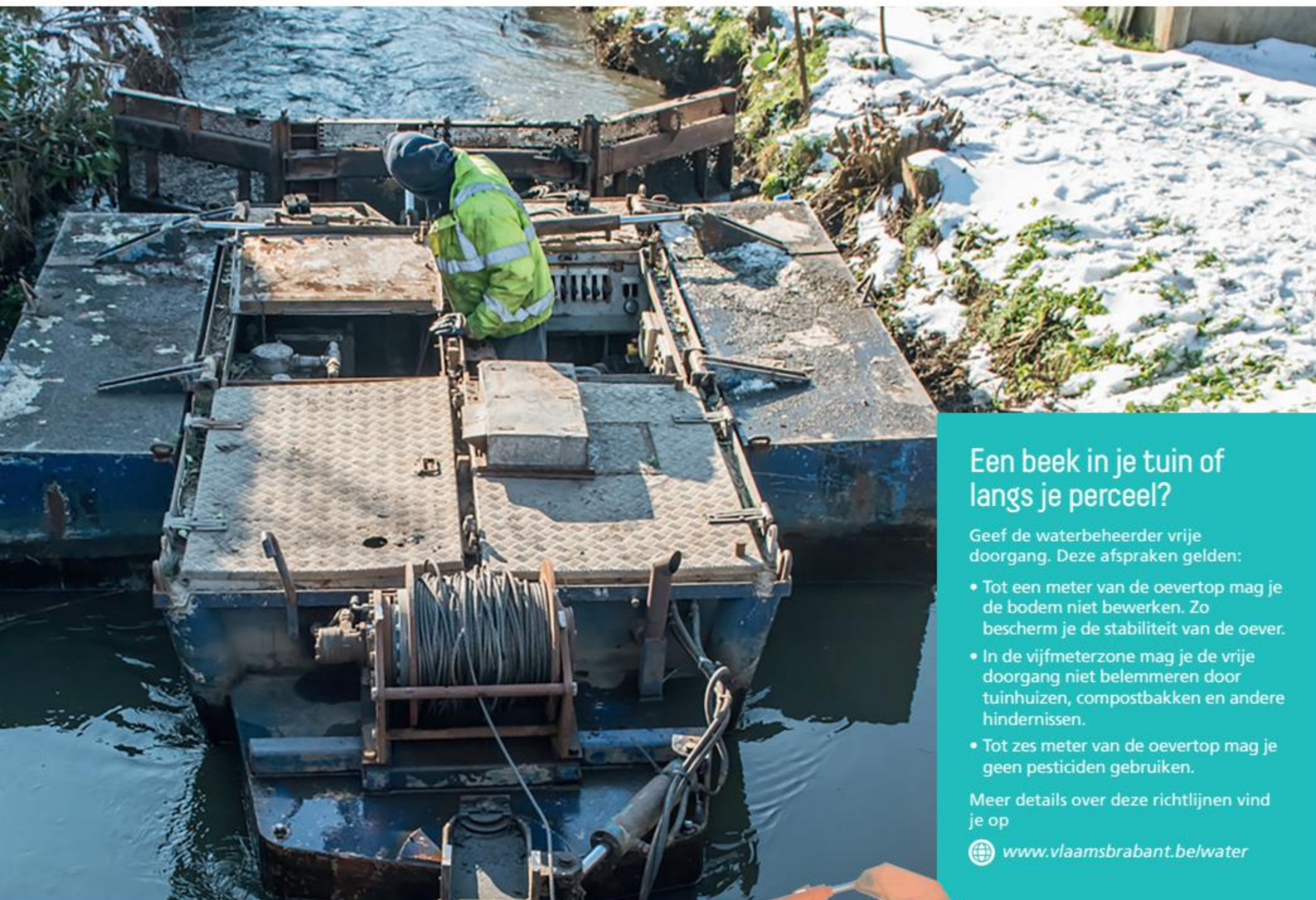
Grondeigenaars moeten een strook van vijf meter breed vrijhouden voor dergelijke werken. Zopas kregen ze daarvoor nog een flyer in de bus met de afstandsregels. Toch is die vrije doorgang er niet altijd, ook niet bij Mathilde. "We hebben de waterkant altijd proper gehouden. Maar nu ben ik 87 jaar, dat

snoeiwerk lukt me gewoon niet meer. En mijn man is niet goed te been", vertelt ze.

Ook elders zorgden bebouwing, bomen, afsluitingen, tuinmuren en andere hindernissen ervoor dat de kraan niet bij het water geraakte. Daarom zette de dienst waterlopen een baggerduwboot in. Die duwde de sliblaag voor zich uit tot een punt waar de kraan er wel aan kon.

3.000 ton slib

Liefst 3.000 ton slib kwam uit het water, goed voor zo'n 100 gevulde vrachtwagens. Mathilde is tevreden nu het water weer vlotter doorstroomt. "Ik woon graag aan de waterkant. De zwanen en eenden zijn mooi om te zien. Ooit waren er muskratten, maar die zijn gelukkig allemaal gevangen", glimlacht ze. *

Een beek in je tuin of langs je perceel?

Geef de waterbeheerder vrije doorgang. Deze afspraken gelden:

- Tot een meter van de oevertop mag je de bodem niet bewerken. Zo bescherm je de stabiliteit van de oever.
- In de vijfmeterzone mag je de vrije doorgang niet belemmeren door tuinhuisen, compostbakken en andere hindernissen.
- Tot zes meter van de oevertop mag je geen pesticiden gebruiken.

Meer details over deze richtlijnen vind je op

 www.vlaamsbrabant.belwater

Project Housing 4.0 Energy

KLEINSCHALIG, BETAALBAAR EN ENERGIEVRIENDELIJK WONEN

Zes wel heel bijzondere huisjes kregen een plaats op de voormalige camping Rustenberg in Huldenberg. Energiezuinig, kleinschalig, gebouwd met innovatieve technieken en duurzame materialen. En bovendien betaalbaar. Met dit demoproject zoekt de provincie Vlaams-Brabant mee naar woonoplossingen voor morgen.

Dankzij Europa

Het project Housing 4.0 Energy in Vlaams-Brabant kan rekenen op 487.138 euro aan Europese Interreg-subsidies. De provincie financiert 177.752 euro. De overige partners brengen 127.006 euro in.

 www.nweurope.eu/projects/project-search/h40e-housing-40-energy/

Er zijn te weinig betaalbare lage-energie-woningen. De nieuwste technieken en materialen maken bouwen duur. Het Europese project Housing 4.0 Energy zoekt uit hoe we kleinschalige woningen energiezuinig, duurzaam en toch betaalbaar kunnen maken. "Als provincie zijn we al langer bezig met betaalbaar en kleinschalig wonen", zegt Katrien Tratsaert van de dienst wonen. "Daarom trekken we dit project in Vlaams-Brabant."

Modulair en circulair

Dat doet onze provincie samen met Kamp C, het kenniscentrum voor duurzaamheid en innovatie in de bouw van de provincie Antwerpen, en heel wat andere partners. Architectenbureau Bast tekende de ontwerpen van de zes woningen: twee van 65m² en vier van 45 m². Samen kosten ze nog geen 600.000 euro. Het ecologische bouwbedrijf Inhout maakte een houten, modulaire prefab constructie, geïsoleerd met cellulosevlokken. De buitenschil kan je er afnemen om de woning uit te breiden of aan te passen en zo gemakkelijk een tweede leven te geven.

In de vier kleinste huisjes werden de keuken, badkamer en toilet samengebracht in een SAM, een Slimme Aanpasbare Module. Een kostenefficiënte oplossing van de productontwikkelaars van Bao Living, waardoor je geen nutsleidingen meer in muren of vloeren moet verwerken. In de twee grotere units plaatst Domus Mundi recupekeukens, een goedkope maar duurzame oplossing.

Warme stenen

Volta, de paritaire sectororganisatie voor bedrijven in de elektrotechniek, boog zich over de verwarmingstechnieken. Die zijn elektrisch, dus zonder fossiele brandstoffen. Telkens twee huisjes werden ingericht met infraroodpanelen, accumulatieverwarming en een warmtepomp. "Een warmtepomp ligt misschien voor de hand om te voldoen aan de EPB-eisen, maar infraroodpanelen en een accumulatiekachel doen dat niet". zegt Bart Vannoppen van Volta. "Nochtans bestaan de systemen al veel langer dan vandaag. Dit project geeft ons de kans de verschillende technieken te monitoren en te vergelijken met elkaar in woningen met een zeer kleine, thermische

behoefte. Want daarover zijn nog geen gegevens beschikbaar."

"Een accumulatiekachel is een elektrische verwarming die een speciale stenensoort opwarmt tot heel hoge temperaturen. Die warmte kan je later gebruiken, dus kan je opladen als er goedkope elektriciteit voorhanden is. Uit zonne-energie, bijvoorbeeld. Zo doet de kachel dienst als een soort huisbatterij. Infraroodpanelen werken ook op elektriciteit. Ze geven stralingswarmte en die voel je meteen. Hierdoor moet de verwarming enkel werken wanneer dit echt nodig is. Met minder warmteverliezen, dus."

Informatie delen

Beide technieken hebben het voordeel dat ze goedkoop zijn, onderhoudsvriendelijk en een lange levensduur hebben. Bovendien kan je meer dan 90% van de materialen hergebruiken. "Er heerst nog scepticisme, maar onbekend is onbemind. Dit project is een uitgelezen kans om het comfort en het verbruik van de technieken objectief in kaart te brengen en de gegevens te delen."

Want delen van informatie, dat is net de bedoeling van Housing 4.0 Energy. Niet alleen de resultaten uit Huldenberg, want ook in Nederland, Duitsland en Ierland bouwen partners in dit project betaalbare energiezuinige demonstratiewoningen. Met andere technieken, materialen en oplossingen. Zo loopt er in Nederland een project met zelfbouw pakketten als grote meccanopuzzels.

Alle ervaringen delen ze op een digitaal bouwplatform dat in volle ontwikkeling is. Dat wordt een gebruiksvriendelijk applicatie voor architecten, sociale huisvestingsmaatschappijen, lokale overheden en iedereen die betaalbaar, duurzaam en energievriendelijk wil bouwen.

De zes huisjes blijven niet onbenut. Ze worden verhuurd via het sociaal verhuurkantoor SPIT. *

 kleinschaligwonen@vlaamsbrabant.be

 Volg Kleinschalig Wonen Vlaams-Brabant op LinkedIn.

 www.vlaamsbrabant.be/nl/nieuwsbrieven/nieuwsbriefkleinschalig-wonen

LENTE IN #VLAAMSBRABANT

De lente van Vlaams-Brabant zindert nog volop na op Instagram. Jouw zomerfoto volgende keer hier?

Even op Instagram zetten met de #vlaamsbrabant.

- 1 @ lo_viju_places.to.be, #hageland #routen #erfgoed #demer
- 2 @ frank_nicolai_66, #tervurenpark #warandepoort #naturelovers #water
- 3 @ addicted_to_cities_and_trips, #belgium #zoetwater #oudheverlee
- 4 @ justanOthershOt, #visitaarschot #vlaamsbrabant #staycation
- 5 @ kristelvanloock, #hyacinths #leuvenicity #springisintheair #lentebloemen
- 6 @ staycation.belgium, #staycation #asbeek #brabantsekouters #walking
- 7 @ jessys_oog.en.blik, #springvibes #lammetjes #schattig #belgian_nature
- 8 @ beforemonday, #diestmijnstad #windmolen #viewoftheday #weekendvibes
- 9 @ op_sjok_door_belgie, #opsjokdoorbelgie #opstapmetkinderen #stadiest